

Vahvistusvinouma tarkoittaa taipumusta etsiä omia käsityksiä vahvistavaa tietoa ja laiminlyödä perehtyminen vasta-argumentteihin. Ihminen antaa suuremman painoarvon asioille, jotka tukevat uskomuksia, ja saattaa jättää kokonaan huomiotta asioita, jotka todistavat omia näkemyksiä vastaan. Havaintokehä selittää osittain vahvistusvinoumaa, koska olemassa olevat sisäiset mallit vaikuttavat tarkkaavaisuuteen ja uuden tiedon tulkintaan. Charles Darwin ponnisteli järjestelmällisesti vahvistusharhaa vastaan. Hän piti mukanaan muistikirjaa, johon kirjoitti saman tien ylös jokaisen oman teoriansa kanssa ristiriidassa olevan havainnon. Tieteessä vakiintunut toimintatapa onkin pyrkiä kumoamaan teoria eikä etsimään sille todisteita. Jos kumoaminen ei onnistu, teorian sanotaan "saavan tukea" tutkimuksen tuloksista ja se jää voimaan – kunnes toisin todistetaan.

Haloefekti eli sädekehävaikutus ja stigma eli polttomerkki voidaan tulkita myös muunnoksina vahvistusvinoumasta. Myönteinen (tai kielteinen) kuva ihmisestä tai asiasta saa olettamaan, että kaikki muukin hänessä on myönteistä (tai kielteistä) ja kiinnittämään huomiota vain omaa oletusta tukeviin merkkeihin.

Saatavuusheuristiikka saa valitsemaan vaihtoehdon, joka on nopein palauttaa muistista mieleen. Helppointa on palauttaa mieleen asioita ja tapahtumia, jotka ovat yleisiä, tuoreita, omakohtaisia tai tunteenomaisia. Ihmisen mieli on huono ottamaan täsmällisesti huomioon todennäköisyyksiä, joten virhepäättelyä tapahtuu jatkuvasti.

Ankkuroinnissa päätöstä ohjaa vertailukohdan luominen. Annettu tai itse luotu tieto saa yksilön ajatukset virittäytymään tietyn suuntaisiksi. On usein hyvin järkevää suhteuttaa omaa arviotaan johonkin jo tuntemaansa. Taipumus virittäytyä melko sattumanvaraistenkin asioiden mukaan voi kuitenkin olla myös petollista.

Edustavuusheuristiikka saa luokittelemaan maailmaa erilaisten edustavien mallikappaleiden ja stereotyyppien avulla. Asian todennäköisyyttä arvioitaessa luotetaan enemmän ilmiön edustavuuteen (miten paljon uusi ilmiö muistuttaa aiempia) kuin matemaattiseen todennäköisyyslaskentaan.

Uhkapelurin harha tarkoittaa taipumusta nojata toiveajattelun luonteisesti siihen, että jos jotakin on tapahtunut tietyllä aikavälillä usein, se tapahtuu tulevaisuudessa harvemmin. Jos vaihtoehdot kuitenkin ovat toisistaan riippumattomia, todennäköisyys ei muutu ajan myötä. Kerta toisensa jälkeen hävinnyt peluri lisää panoksia, koska uskoo voiton todennäköisyyden kasvavan sitä suuremmaksi, mitä enemmän hän on hävinnyt. Kuitenkin todennäköisyys on riippumaton edellisestä tapahtumasta.

Menetysten harhalla tarkoitetaan taipumusta pitää kiinni huonosta suunnitelmasta, vaikka tosiasioiden valossa olisi järkevää luopua ja vaihtaa tavoitteita tai toimintasuunnitelmaa. Luovuttaminen pakottaisi ihmisen kohtaamaan sen, että aiempi panostus on ollut turhaa. Ihminen välttää loppuun saakka tappiota, joten monesti roikutaan kiinni asiassa, josta on lisääntyvässä määrin haittaa.